

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬರುವಳಿನೇ ತಾರೀಖು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾಳೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನೇ ತಾರೀಖು ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆಯ ವನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಅವರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಖೀರ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಯಮ ಖೀಳರ ಕೆಳಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇಕು? ಅದರ ಮಹತ್ವ ಏನೆಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ೪-೮-೮೫ರಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾಳೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಿಂದಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ನಾಳೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

VI ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈಸನೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆ

ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಬಂಗೇರ (ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈಸನೂರು ಗ್ರಾಮದ ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರಿಗಾಗಿದ್ದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಆತ್ಮಚಾರ, ಮುಗ್ಧ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಂಡ ಹಾಕುವುದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದುಷ್ಕೃತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಈ ದುಷ್ಕೃತಿ ಜನರು ಯಜಮಾನರುಗಳು ಈ ಶ್ರೀ ಜನಶಂಕರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆರ್ಜಿ ಕೊಡುವಾಗ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಕಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜದ ಜನಗಳು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಾಗಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಿಗೆ ಗಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆ ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಯಜಮಾನರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಯಜಮಾನರ ಕಟ್ಟು ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸಮಾಜದ ಜನರು ನಡೆಯಬೇಕು, ಯಜಮಾನರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕು ಇವರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ದಂಡ ಹಾಕಿದರೆ ತರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದು ಪ್ರಾಣದ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುವುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ಜನಶಂಕರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

೧) ಸಮಾಜದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಚನ್ನ ಬಸವ್ವ ಎಂಬ ವಿಧವೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಜನಶಂಕರಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಳೆತಂದು ಕೆಟ್ಟಹಾಕಿ ಹುಣಸ ಬೀಳಲಿಂದ ಹೊಡೆದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ರೂ. ೩೦೦೦ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ದಂಡ ತೆರಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ವಿಧವೆ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ೧ ಎಕರೆ ೧೦ ಗುಂಟೆಯನ್ನು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಾನ ಪತ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇದೇ ಸಮಾಜದ ಸೀತಮ್ಮ ಕಡೆ ಮನೆ ನೀಲಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕವಡೆ ಚಂದಮ್ಮ ಇವರುಗಳು ಪ್ರೀತಿಸಿದವರನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾಗಲು ಬಡವೆ ಅವರಿಗೆ ದಂಡ ಹಾಕಿ ಪ್ರಕೃತ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಂದ ಜಮೀನು ಕೊಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಇನಾ ವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ

ಕೊಟ್ಟು ಈ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಬಡ ಜನರ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ದೂರು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಎಂಬ ರಕ್ತಸಿರಿಂದ ಮುಗ್ಧ ಜನತೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಬಳಿಸಿದ ಹಣ ಹಾಗೂ ಅಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

VII ಗೇಣಿದಾರರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ನಂಜಯ್ಯನವರ್ (ಗುಳೇದಗುಡ್ಡ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತಿಂಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೋಟೀಸ್ ಮುಟ್ಟಿದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಹಣ ತುಂಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಮೂಲೀಕೃತ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಬಡ್ತಿ ರಿಕೆಯ ನೋಟೀಸನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಡವರಾದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶೇಕಡ ಐದಾವರೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಅರೆವಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಭಾರವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಬಾರಿ ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರ್ಚ್ ಇಲ್ಲವೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೆ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದೇ? ಅಲ್ಲದೆ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನು ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ,

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಆರ್.ಡಿ. ೧೭೭ ಎಲ್.ಆರ್. ಎಂ ರೆಳಿ ತಾ. ೬-೧೧-೪೪ ರಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ, ಯಾವ ಗೇಣಿದಾರನೂ ಒಟ್ಟು ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಭೂಮಿ ೧೦ ಎಕರೆ 'ಡಿ' ವರ್ಗದ ಭೂಮಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಗೇಣಿದಾರನು ಮುಂದೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಸಹ ಅಂಥ ಗೇಣಿದಾರನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಂತನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಭಾರಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಂತನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಅಥವಾ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೂಡ ಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಸೂಲಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಏನು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಈಗ ಅವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು; ಇದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ನಂಜಯ್ಯನವರ್. — ೧೦ ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಂದಾಯ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಏನು ಸಾಲವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.